

Szarvasi Újság

A JÁRÁS DOLGOZÓINAK HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN

A parasztság útja

Ma már mindenki előtt világosan áll az a győzelem, amit a termelés egyik frontján, kevés túlzással úgy is mondhatnánk szocialista frontján, az államosított iparunkkal arattunk. Az utóbbi hetekben e győzelem mellett újabb győzelmi siker bontakozott ki, a mezőgazdaság, a beszolgáltatás területén.

Persze nemcsak a „termelési” csata sikerét jelenti ez a mezőgazdaság területén. Jóval többet jelent. Jelenti azt, hogy az utolsó hónapok legjelentékenyebb politikai küzdelmét nyertük meg a szabotáló, ellenállást szervező kulák-mozgalommal szemben.

Nem vitás, hogy az ipari termelés előretörése döntően fontos, de aránylag könnyebb feladat volt, mert „mindössze” a munkásosztályt kellett mozgósítani a győzelem érdekében. A gabonabeszolgáltatás sikeréhez azonban le kellett győznünk a magyar népi demokrácia legelszántabb, legveszélyesebb ellenségét: a kulákságot. Nem azért nevezzük a falu kizsákmányolóit legveszélyesebb ellenfélnek, mintha le akarnánk becsülni a magyar demokrácia egyéb rendű és rangú ellenségeit. A nagybirtokos és nagytőkés azonban már rég elveszítette nálunk gazdasági és politikai befolyásának nagy részét. A kulák viszont az elmúlt évek huza-vonás koalíciós rendszerében politikailag és a legutóbbi időkig gazdaságilag is inkább erősödött.

Lenin 1919 októberében így ír e kérdéssel: „A proletáriátusnak, amely legyőzte a burzsoáziát, ahhoz, hogy ezt a második rendkívül nehéz feladatot megoldhassa, a parasztságot illető politikájában a következő fővonalon kell szilárdan haladnia: a proletáriátusnak külön kell választania, el kell határolnia a dolgozó parasztot a birtokos parasztól, a munkálkodó parasztot a kupeckedő parasztól, a két keze munkájából élő parasztot a parasztpsekulánstól.

Nálunk is jól ismerjük a barát és ellenség e kétféle típusát. Nálunk is fölvetette a fejlődés, hogy barátainkkal a szövetséget szorosabbra zárjuk, harcunkat az ellenséggel keményebbé tegyük. Fokozni az együttműködést a dolgozó parasztsággal és fokozni a harcot a zsirosparaszt ellen. A MDP programnyilatkozata erre felel, amikor ezeket mondja: „A további feladat: fokozottan védeni a dolgozó parasztságot a falu kizsákmányoló elemeivel szemben is, a kizsákmányolókat korlátozásával, terjeszkedésük megállításával”. Ez az egész magyar népi demokrácia léteérdeke, de senkinek sem annyira, mint éppen a dolgozó parasztságnak.

Az első szempillantásra a falu dolgozóinak és kizsákmányolóinak alap-

vető érdekellentéte talán nem eléggé meggyőző a széles tömegek előtt. „Az itt vázolt elhatárolás — írja Lenin — nagyon nehéz, mert az eleven életben a „paraszt” összes sajátosságai, akármilyen különbözők, akármilyen ellentmondók is azok, egy egészben összefognak.”

Ezt a látszat azonosságot, ezt a látszat formai „egységet” igyekeztek a falu kizsákmányolóit arra felhasználni, hogy leplezzék a parasztság alapvető belső ellentétét, hogy kiadják a reakciós „parasztegység”, paraszti „érdeközösség” jelszavát és a városi dolgozók, a munkásság ellen próbálják mozgósítani a parasztság zömét.

Taktikájukat a kényszerhelyzet szabta meg, mert 1945 óta a demo-

kratikus állam őrt áll a dolgozó parasztság érdekei mellett és erejéhez mérten mindig üldözte a zsirosparasztok túlkapásait. S a szocializmust ezért fordították le a falun „kolhoz-nak” és rémítették, Horthy receptje szerint, a dolgozó parasztságot. Az iskolák államosítását úgy fordították le a falun, hogy „veszélyben a vallás, veszélyben a templom” és Krisztus nevével próbálták mozgósítani az állam és a munkásság ellen a dolgozó parasztságot.

Persze csőd és vereség járt minden ilyen kísérlet nyomában. A döntő mérkőzés napja azonban akkor következett be, amikor a beszolgáltatás és adó ellen lényegében a Nagy Ferenc-féle „paraszt sztrájk” —

ha nem is jelszavát emlegették, de lényegét akarták megvalósítani. A progresszív kivetés kulákokat érintő terhét paraszti „közügynek” próbálták feltüntetni. Az új és nagyobb darabb kenyeret, a jó termés és kemény munka eredményét ki akarták űtni a falusi és a városi ellátatlanok szájából.

Ez a kérdés eldőlt: a csatát nagyjában és egészében már megnyertük. Megnyertük a beszolgáltatás területén, ahol a kulákok „parasztstrájk” politikájával szemben, szabotáló, spekuláló, rendeleteket kijátszó taktikája ellen a hatékonyabb ellenőrzés és a még hatékonyabb meggyőzés és szervezés eszközeivel verseny-tempóban oldottuk meg a beszolgáltatás kérdését.

Mivel sikerült kivédnünk a kulák-támadást, mivel sikerült magunk mellé állítani a dolgozó parasztság túlnyo-

Kik kaphatnak búzavásárlási engedélyt ?

Az országos Közellátási Hivatal rendelete értelmében az, akinek nem termet meg a fejadagja, vagy vetőmagja. Mezőgazdasági munkán nem kereste meg teljes fejadagját. Aki kenyér- és lisztjegyéről lemond.

Kenyérgabonát csak attól lehet vásárolni, aki búzabeszolgáltatásának 100 százalékban eleget tett, vagy olyan személytől, aki nincsen be-

szolgáltatásra kötelezve, aki aratási, cséplési munkával fejadagon felüli búzát szerzett.

A vásárlási engedély a fentiek alapján az ország bármely területén érvényesíthető, olyképpen, hogy a vevő és az eladó is elszámolás alá kerül; Szarvason az 1-es számú közellátási irodában. A vásárlási engedéllyel az örlési engedély is szerepel.

Vásárlási engedélyek kiadása szeptember 4-én I. ker., 6-án II. ker., 7-én III. ker., 8-án IV. ker., 9-én T. I—II. ker., 10-én T. III. ker., 11-én T. IV. ker., 13-án T. V—VI. ker., 14-én T. VII. ker. és 15-én T. VIII. kerület.

A vásárlási engedélyért 4 Ft fizetendő.

Ellenőrizni fogják

a malmok és pékek közellátási tevékenységét

A szarvasi Népi Bizottság augusztus 30-án tartott ülésén foglalkozott a jegyes kenyér minőségi feljavításának kérdésével.

Ezzel kapcsolatban felhívja a sütőiparosokat, hogy munkaversenyt indítsanak egymás közt, valamint utasította őket, hogy naponként egy-egy kenyeret felvágva tegyenek

a kirakatba, hogy a fogyasztók maguk is ellenőrizhessék, hogy melyik pék milyen kenyeret süt.

Ugyanakkor elhatározta a Népi Bizottság, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége javaslatára, hogy ellenőriztetni fogja a malmok valamint a pékek közellátási tevékenységét.

Dolgozók az iskoláért

Hetekkel ezelőtt gyorsan kopogó asszonyi léptek verték fel az egykori eső- és viharvert omladozó falu felekezeti iskolák csendjét. A „Muszályvárostól” a Zima- és Piliszki-féle iskolákon át a Csatai iskoláig a közép-kor doho: szaga csapott az iskolákat javítani, csinosítani jövők felé...

Bent a városban a volt katolikus iskolában a kommunisták, az Árvaházban és a szétszórt kisiskolákban a MNDSz-nek asszonyai, a volt polgári-ban a FÉKOSz és tőle 60 lépésnyire a volt ev. központban a Szakmaközi Bizottság asszonyai kőművesekkel, festőkkel dolgoztak: keverték a malt, gyúrták a sárt. Utána ragadt a

falra. Az udvaron sercegeve forrt a mész. Az új meszelők reggeltől estig fehér ruhát huztak a sebeiből gyógyult falakra. A fakult padokat bútor-fény-mázzal dörzsölték fényesre.

Az olajozás előtt az asszonyok 20—30 hektó vizet vittek-hordtak az eme-

letre és utána dőlt az olaj a szonjas padlóra.

Az asszonyok a szarvasi iparosokkal együtt, akik aug. 24-ig a tanonciskolára összeadták 1400 forintot s voltak asztalosok, üvegesek, iakatosok, ács, kőműves, villanyszerelő, bádogos, aki anyagát, munkaerejét adta a közösségnek.

A MNDSz 60 asszonya indult el az iskolákat csinosítani. Munkás-asszonyok, tanárnők, parasztasszonyok együtt 14 tantermet hoztak rendbe. A cserkész-lányok is segítettek a MNDSz asszonyainak. A fuvarosok szakszervezete pedig az augusztus 20-án rendezett műsoros est tiszta jövedelmével segítette a MNDSz munkájában. S most már tisztán, rendben várják a tanulókat, hogy szeptember 6-án az új demokratikus tankönyvekkel a hónap alatt vonuljanak be a frissen takarított iskolákba s megkezdjék az új tanévet.

A gabonakészletek számbavétele

Az Országos Közellátási Hivatal rendelete értelmében országosan megindult a 15 kat. holdnál nagyobb gazdasággal rendelkező gazdálkodók gabonakészleteinek számbavétele.

A gabona számbavétele lényegesen eltér az eddigi elszámoltatási eljárásoktól. A gabonakészletek szám-

bavétele irodai számbavétel útján történik és a gazdálkodók érdekét szolgálja, mert a 30 kilogramnál több kenyérgabona őrlésére szóló vámörlési engedélyek csak akkor adhatók ki, ha a gazdálkodók gabonabeszolgáltatási köteleységüknek már eleget tettek.

mó többségét? Először azzal, hogy a munkásosztály előretörése harcokban történt. Halálos csapást mértünk a jobboldali szociáldemokráciára és vereséget szenvedett az egyházi reakció: az ingadozó rétegeket az erőviszonyoknak ilyen „tapintható” alakulása mellénk állította. Másodsorban: a küzdelmet nemcsak a „beszolgáltatási demagógia” ellen vittük, hanem kiterjesztettük a kulákság maradék politikai képviselőivel szemben is. A demokratikus pártokkal teljes egyetértésben szétosztottuk a Parasztpártba, de különösen a Kisgazdapártba beszivárgott kulák képviselőket, melyek saját központi vezetésükkel szemben, a dolgozó parasztság és a demokratikus állam ellen áskálódtak. Nyilvánvaló, hogy ez a tisztogatási művelet, nem a Kisgazdapártot, hanem a reakciót gyengítette és megerősítette a munkásság pártjának és a Kisgazdapárt demokratikus főerejének zavartalan együttműködését.

Nekünk azonban nemcsak a legöntudatosabb, hanem az egész dolgozó parasztságot kell megnyernünk. Még hozzá nemcsak egy-egy akcióhoz, beszolgáltatási kampányhoz, hanem a magyar parasztság fejlődésének új perspektívájához, mely a szövetkezeti mozgalmon keresztül vezet. A MDP programjának szavai szerint: „A népi demokrácia a minden kényszerrel mentes, a teljes önkéntességen alapuló mezőgazdasági szövetkezetek támogatásával megakadályozza a szegény- és középparasztság romlását és lesüllyedését, lehetővé teszi gazdasági és társadalmi felemelkedését.”

Nem ellentmondás-e „a szegény- és középparasztság romlásáról” beszélni, amikor az egész dolgozó parasztság életszínvonala ugrásszerűen emelkedik? A reakció sem tagadja le a paraszti jólét növekedését, csak éppen azt fűzi hozzá, hogy ezt a fejlődést nem szövetkezettel, nem a „szocializmussal” nem a „kolhozsal” érte el a magyar paraszt, hanem egyéni kisgazdaságaival, „ösi” paraszti termelési- és életformájával. Miért térjen le a paraszt a jólét, a gyarapodás gyakorlatban bevált egyéni, polgári útjáról, akár miféle „szövetkezeti mozgalom” kedvéért?

A küzdelem gyümölcsei Öcsödön is megérnek

1945 őszén néhány öcsödi földmunkás, kisparaszt összedugta a fejét, s rövid fontolgatás után megalakult a Földműves Szövetkezet. Ingatlan nem jutott a szövetkezetnek s egy üzlettel kezdték a pionér munkát. Anyagi nehézségekkel küzdöttek, de különösen sok megneveléssel és tudatos gáncsoskodással.

A tagok lassan szaporodtak, a feladatok nőttek.

— Tenni kell valamit, mondogatták egymásnak. És tettek is.

Ez év februárjában még dermedt volt a föld, amikor a harangzugi községi legelőn néhány csákány zuhogásától freccsent a kemény föld. S márciusban már 140 férfi csákányozta, ásta, lapátolta a földet és nőttek a gátak a tervbevert 50 holdas rizstelepen... Mert rizst akartak termelni! De földje nincs a szövetkezetnek s így a 109 holdas községi legelőből bérelték ki 50 holdat.

A baj nem jár egyedül. Hosszú heteken át, kilincseltek, jarták a kezdeti nehézségek kálváriáját, de segítség sehonnan sem érkezett. S a gátakat emelő férfiak is kezdtek mo-

A felelet világos. A kisparaszti gazdaságok sorsa nem független az ország egyéb gazdasági és társadalmi berendezkedésétől. Ha ezek az egyéni gazdaságok is a paraszti jólét forrásai lehetnek, akkor ez egyedül és kizárólag azért történhetett, mert megsemmisítettük a kiszívó nagybirtokot és nagytőkét, elhúzt a rab-szolgatartó bank-kapitalizmus és a birtokok dobraverése ismeretlen fogalomná vált a dolgozó parasztság körében.

Nem felejtette el a parasztság, hogy volt ez másképpen is Magyarországon! Egyéni kisparaszti gazdaságok nemcsak a földreform óta, hanem legalább száz éve vannak már Magyarországon. Hogyan „váltak be” ezek a kapitalista társadalomban? 1932 végén a 20 holdon aluli birtokok adósságtérhe meghaladta a birtokok forgalmi árát. Ugyanebben az évben a mezőgazdaság kamatterhe egész pénzbevételeinek 21 százalékát emésztette fel. 1927-ben 2700 és 1931-ben 7200 birtokot árvereztek el. Így néz ki a „polgáriulás útja” a dolgozó parasztság számára a kapitalista társadalomban. Ha ma, 1948-ban a kistermelő parasztságok jóléte emelkedik, az nem az „egyéni kistermelés” miatt, hanem annak ellenére történik. Nem a falu kapitalista termelési módszereinek köszönheti ezt a paraszt, hanem annak, hogy az állam nem a

tőkést és nagybirtokost, hanem a munkást és parasztiot szolgálja.

Azt jelenti-e mindez, hogy a helyzet „ideális” — és a szocializmus felé fejlődő országokban zavartalanul megmaradhat az egyéni kisparaszti termelés? Az ilyen illuziókeltés elsősorban a paraszti érdekek elárulása lenne, mert a kistermelés útja zsákutcába vezet. Az 5—10—20 holdas parasztagazdaságok sorsát nemcsak az dönti el, hogy az ellenforradalom uralma, vagy a szocializmus felé haladó társadalom veszi-e körül, hanem a világgiazi árak alakulása is. A háború után a kiehézt országokban csak az a fontos, hogy egyáltalán legyen kenyér, az ára másodrendű kérdés. Az Egyesült Államok alaposan megszarolta a világ éhségét: tavaly ősszel 10 dollárt kértek egy mázsa búzáért a békebeli 2 dollár helyett. A idén már az új termés előtt kénytelenek voltak lemenni 7 dollárra, de kifizetődő számukra a termelés 3.3 dolláros — 39 forintos ár mellett is.

Ha fenn akarjuk tartani a jövőben a magyar mezőgazdasági export lehetőségét, ha észszerű keretek közt akarjuk tartani az élelmiszerek belső piaci árát, akkor mezőgazdaságunknak többet és olcsóbban kell termelnie. Nem kínálkozik erre más, mint a szövetkezeti összefogás, a gépesítés útja.

Kik jogosultak haszonbérlet átvételére

A 9000/1948. Korm. sz. rendelet alapján felhívja az előjáróság mindazokat, kik a rendeletszerint mezőgazdasági haszonbérletek átvételére jogosultak, hogy összeírásuk végett 8 napon belül a község-háza 46 számú [kataszteri] irodában jelenkezzenek. A jelentkezés alkalmával az adóívet feltüntetni hozzák magukkal. Haszonbérlet átvételére jogosultak:

- a) elsősorban az élethivatás szerűen földműveléssel foglalkozó családok mezőgazdasági munkások,
- b) másodsorban azok a dolgozó családok földművesek, akiknek a bérelt és a saját tulajdonukban lévő in-

gatlanuk területe az 5 kataszteri holdat nem haladja meg.

c) harmadsorban pedig azok a családok emberek, akiknek a bérelt és a saját tulajdonukban lévő ingatlanuk területé nem haladja meg a 10 kataszteri holdat.

Az előhaszonbérleti jog gyakorlása során kijelölt egy-egy személyre eső terület nagysága a haszonbérlet saját tulajdonában lévő ingatlannal együtt a 10 kat. holdnál nagyobb és 3 kat. holdnál kisebb nem lehet.

A közös háztartásban élő családból csak egy személyt lehet haszonbérletként kijelölni.

rogni: kellett volna otthon az aszszonyoknak konyhára való.

Segíts magadon, az Isten is megsegít, elvet vettek újra elő a szövetkezeti eszme bátor harcosai. Tizen elhatározták a vezetőségben: a szövetkezetért mindent! S így született meg az a gondolat, hogy személyi garanciákkal, deha török, haszakad: pénzt szegeznek! A munkának menni kell! Így vállalták a közösség érdekeiért az erkölcsi és anyagi felelősséget magukra Ungi Imre elnök, Szénászki András ügyvezető, Kórodi Antal alelnök, Szegény János, Borbély János, P. Tóth János, Balog Lajos, Rácz Lajos igazgatósági tagok, Zubor László és Toth Béni felügyelőbizottsági tagok. S így kaptak nagy huzavona után 75 ezer forint kölcsönt, ha részletekben is. S így leit a gátakat emelő férfiak zsebében ropogós forint, amelyből az asszonyok konyhávalalót és egy-egy ruhadarabot vettek.

Szeptember 1. Az út porát vergetve le magunkról lépünk be a Földműves Szövetkezet magtárába, ahol még porosabban dolgozik néhány szövetkezeti tag. Rostál. Boldi-

zár István igazgatósági tag fogad bennünket s poros arcát törölgetve vezet át bennünket a magtártól 20 lépésnyire lévő irodába. Elmondja, hogy 1 mázsa 25 kilogramm búza bérletet fizetnek holdanként a rizstelepről. És büszkén jelentik ki: ma már 502 tagja van a szövetkezetnek.

Igaz — mondja — rövid volt a 75 ezer forint, de az üzletből pótolunk néhány ezret. Nehéz volt, küzdelmes volt, de megérté!

Közben megérkeznek Szénászkiék is Kunszentmartonról, gabonát szállítottak be az eddig begyűjtött 15 va-

gonból. Megkérdezzük Szénászkit hogy milyen a rizs, mennyi termést várnak?

— Nagyon szép, ha az időjárás továbbra is kedvező lesz, akkor az 50 holdról 15 vagonnal veszünk le. De különben nézzetek meg, mondja boldog mosollyal. És megnéztük...

Porfelhők úsznak a levegőben, ahogy haladunk motorkerékpárral Harangzug felé. A fasiszta-háború nyoma táru előbünk, ahogy a Körös-höz érünk: a felrobbantott öcsödi híd. Ötven lépésre Balog Antal kompos éppen a túldoldalon szedi fel a kompra a túl a Körösről jövőket. A gazdák hozzák hazafelé a tengeri termést. Lovak, tehenek, ökrök vegyesen húzzák a szekereket. Csobog a Körös zöldet játszó vize, a kompartot ér. A túl a körösi jelenet ismét lejátszódik, majd ismét partot ér a komp. Egy szekeret húzó tehen szarvával haraböki egyikönket. Újra tovább megyünk. S néhány perc múlva előbünk táru a Szénászkiék, Ungi Imréék harca nyomán hajlongó, haragos színben pompázó 50 holdas rizstelep. Igaza van Boldizsár Antalnak: megérté a harcot!

Újra az országúton vagyunk. Berreg a motor. Egy teherautó suhan el mellettünk, gabonával felt zsákokat visz. S arra gondolunk, hogy 2-3 hét múlva az öcsödi Földműves Szövetkezet rizzsel telt zsákjaival fut majd az autó, hogy azután megerősödvé újabb célokért hadakozzanak... Így érnek a küzdelem gyümölcsei Öcsödön is. —i.

H I R E K

Istentiszteletek

Az evangélikus 6-templomban vasárnap magyar, az újtemplomban 10 istentisztelet tartanak. Az istentiszteletek 9 órakor kezdődnek.

Róm. kat. templomban: Hétköznapokon reggel 7 és fél 8 órakor csendes szentmise, vasár- és ünnepnapokon reggel 8 és 9 órakor csendes szentmise, 10 órakor nagy-mise szentbeszéddel, délután 3 órakor pedig litánia.

Református istentisztelet minden vasárnap d. e. 10 órakor van, biblióra pedig minden szerdán délután 5 órakor.

— **Házasság.** Litavec Rózsai községi tisztviselő Szrnka János községi tisztviselővel 1948 szeptember 11-én délután 6 órakor tarják esküvőjüket a szarvasi róm. kat. templomban. Minden külön értesítés helyett.

— **Taggyűlés.** A MDP szarvasi szervezete szeptember 4-én, szombaton este 8 órai kezdettel tagértekezletet tart. Pártigazolványát mindenki hozza magával.

— **Zászlóavató ünnepély.** A Volt Hadifogoly Bajtarsi Szövetség szept. 5-én zászlóavató ünnepséget rendez a Kossuth-téren.

— **Hibaigazítás.** Multheti számunkban közölt „kút mérgező” tartóztatott le a rendőrség” c. cikkünkben nyomdatechnikai hiba folytán a kútmérgező Kondacs Pálné neve helyett Molnár Pálné került.

Első tíz község közzé verekedte fel magát Szarvas a beszolgáltatási ütemtervben

A szarvasi beszolgáltatás üteme augusztus 31-ig 122'83 mázsa teljesítéssel 170 egész 8 tized százalékkal a megyében az első tíz község közzé verekedte fel magát a dolgozó parasztság segítségével.

Szarvas eredménye annál is inkább figyelemre méltó, mert két községgel együtt aszályal, faggal leg-

jobban sujtott helység.

Gyorsütemben folyik a 15 holdon feüli gazdálkodók számonkérése. A cséplősök elszámoltatása a befejezéshez közeledik. Eddig 47-en számoltak el. Beszolgáltatott gépkereset címén 17 vagon 80 mázsa búzát, 3 és fél ezer kiló árpát, valamint 9 vagon zabot.

A kondorosi csárda környékén újparasztság főri a rögöt

„... Semmik vagyunk s minden leszünk... Csak összefogni hát...”

Négy éve zeng

ez a szózat Kondoroson. Szállt az öreg csárda felől a csendes éjszakán át és kiért az István majorba a régi Bencz uradalom földjére, Erzsébet térre és a csáki határba. Ahol tört és szakadt a föld az újgazdák ekevasa alatt. Robbant a benzín a petro a traktorok szívében és nekirentek a földeknek. Habzott a ló szügye, szakadt a víz a tehén bőréből az eke előtt. Mert Keceli Istvánnak, Búzás Jánosnak, Lestván Pálnak, Baver Jánosnak és a többi száz és száz újgazdának ott cseng állandóan a fülében „csak összefogni hát...” Belevetették a zsíros földbe a búzával, borsóval dohánypalántával és cukorrépmaggal.

Négy éve izlelik a szabadságot

és évről-évre termelnek többet és jobbat. A negyedik aratáskor, nyomtatáskor a felszabadult Kondoros új és régigazdái segítségére siettek a faggal és aszályal suitott járás gazdáinak. A járásra kivett 308 vagon gabonából egyedül Kondoros 122 vagonot vállalt. Ezt parancsolta a parasztszövetség, meg aztán Kondoros egy kicsit Doboz és Gyulavári felé is nézett...

— Ti harcoltok, hogy ki legyen az első a megyében a becület mezén? Mi megmutatjuk, hogy emberek vagyunk a cséplés után a gabonarakarok portáin. Ezt mondták és másnap vitték, cipeltek a 79—80-as fajsúlyú gabonás zsákokat és szűk lett sorban minden gabonarakar.

1823 beszolgáltatásra kötelezett gazda

közül augusztus utolsó napjáig 515 teljes egészében tett eleget a búza beszolgáltatásnak. Lestván Pál újgazda 5 gyermek apja 2 hold 1289 öl földről 257 kilogramos előírás helyett 8 mázsát adott be. Lestván úgy gondolta, hogy ne csak az ő kisgyermekei egyenek fehér kenyeret, hanem jusson bőven a csepeli, ózdi kohók és a csingervölgyi bánvász-hősök kislainak is. 300 százalékos teljesítéssel az élen halad. Utána asszony jön: Magyar Györgyné 222 százalékkal, Óvári János szorítja 220 százalékkal, Zahorecz Pálné 209 százalékkal, özv. Megyeri Mihályné 199 és Opauszki István 188 százalékos teljesítéssel halad az élen.

A beszolgáltatási küzdelemben

Kondoroson 120—110 vagy 100 százalékos teljesítéssel csak helyezet lehetett elérni. Így vált lehetővé, hogy október 4-e egy hónappal előbb lesz, mert az ütemterv 122 vagonját 3 nap mulva teljesítik. Harmadik helyen fekszenek az ütemtervben, de a holdankénti beszolgáltatásban is. De ez a hely azután kibérelt!

A határ a munka nyomán ontja a termést

Kovács Mihály 2 holdról 18 mázsa és 90 kiló borsót cséplött, 3 és fél ezer forint ütötte a markát. Az István majorban Kovács János rostkenderje ember magasságú volt. A törpe napraforgó korongja is bugázásra ért. Farkas István másfél holdjáról 12 mázsa magot szállított.

Az augusztusi nap

szárította Vincze István, Búzás János és Kovács Pál kukások dohánnyát. Jól fizetett. Megérte, hogy sokszor kapáltak és már méltó versenytársak a csorvásiaknak.

450 holdon 792 cukros

újra „csépel”. Szedik a répát, s viszik a vasútra és eddig már 20 vagon futott el Szolnokra. Tavaly az átlagtermés alig haladta meg a 40 mázsát és csak 230 vagon répa jutott el a gyárba, most az átlagtermés holdanként 100 mázsa és elszállítanak 450 vagonnal.

Keceli István

amikor az utolsó cukorrépa fejet is bevillázta a vasúti kocsi és izadtan törölte homlokát, nem akart hinni a mázsacédulának: 800 ölről 96 mázsát szállított. Bayer István 800 öle meghálálta a háromszori kapálást, egyelést és 88 mázsát adott. Gyurik István és Anka János 4—4 hold tengeri tábláján a csövek egy-egy vagonnál is többet fizetnek.

Egy percig sem pihentek

az aratás után. Kiszely gazdajegyző jó munkája nyomán bukott a tarló és 75 százalékban már túl vannak a nehezén. Irtják a gázt, hogy új tavasszal a gabonát megne fojtsa. Irtják a gázt a földeken, mert ezzel a politikai élet gazzának a gyökerét is kiirtják.

Megsaccolták

a falu szántójának 35 százalékát 5400 holdat és nyolc traktor berregzúg a szántókon. Amikor az 5400 hold feltör, nem állnak le, mennek a tavasziak alászántására s legalább 10 ezer holdon elvégzik, hogy tavasszal csak 464 hold maradjon.

„... S minden leszünk...”

Ez hajtja a falut. Gyógyul a gazdasági sebeiből Urbán István keze alatt a Földműves Szövetkezet is. A községhezán Karsai János a MDP titkára és főjegyző azon törik a fejüket, hogy Kondoros mindig „legény” maradjon a talpán. Mert itt a munka a becület dolga, dicsőség dolga, bátorság és hősiesség dolga lett. —jos.

Vöröskereszt a gyermekekért

Multhét szombatján a szarvasi liget vendéglőjének villanyhuzalain és a fák között piros szallagokat lengetett a szél. Hamvas szőlőfűrtök csábitották a fürtesenöket, hogy minél több fillér, forint jusson a megújult Vöröskereszt ebédeltetési akciójára.

A Szarvasi községi kertgazdasága együtt rendezte az Új Vöröskeresztel szüreti bálját. A kassza fényes sikerről beszél, mert 405 forint jutott oda, ahol belőle ízes leves, főzelék és hús lesz. A szüreti bál kosara 5 forintos kikiállítási árról 105 forintba ugrott és cserélt gazdát.

A szentandrási Vöröskereszt is megmutatta „oroszlán” körmeit. Steigauf Ilona az új vezető a MNDSZ az EPOSZ, cserkészek, tűzoltók segítségével műsoros estet rendezett 780 forint gyűlt össze, ezt kiegészítették 220 forinttal és odaadták a

faluközösségének nemesült volt felekezeti iskolák csinosítására.

Jövő szombaton a szarvasi Vöröskereszt a ruházati szakszervezettel együtt magyarnóta estet rendez az

ipartestület székházában, hogy gyűljön a forint s a Vöröskereszt elérhesse célkitűzését: az iskolakapuinak megnyitása után 120 gyermeknek adhasson meleg ételt.

Lakodalomra és keresztelésre

50 kg. búzát adnak

A vámörlésre jogosult ha elegendő kenyérgabona mennyiséggel rendelkezik és az adót, a beszolgáltatást és a mezőgazdaság fejlesztési járulékot már kenyérgabonával teljesítette, az egyébként járó östermeiői fejadagon kívül külön 50 kilogramm kenyérgabona, vagy 60 kg. árpa örlésére kaphat engedélyt. A vámörlésre jogosult abban az esetben kaphatja meg az engedélyt, ha a háztartásához tartozók közül valaki házasa-

ságot köt, vagy valakinek gyermeke születik, továbbá, ha saját maga, illetve háztartásához tartozó és gabonalapján feltüntetett személyek valamelyike ezüst, arany vagy gyémánt lakodalomát üli.

Külön vámörlési engedélyt kaphat az is, akit mintagazdává minősítenek. A mintagazda a külön 50 kilogrammos vásárlási engedélyt 1949 június 30-ig bármikor kérheti.

Rendelet a rizsföldek fölhasználásáról

A földművelésügyi miniszter most kiadott rendelete értelmében az előírt szántási kötelezettség kiterjed a folyó gazdasági évben a rizstermelésre használt területekre még abban az esetben is, ha a tulajdonos a következő évben nem szándékozik rizst termelni.

A rizsterületek felszántását október hó folyamán, de legkésőbb december 31-ig be kell fejezni.

— Felhívás. Felhívom a gépjárművek üzemen tartóit, hogy az új rendszámtáblával még el nem látott, tehát a gépjárművek szemléjén még be nem mutatott, vagy pótszemlére utasított gépjárműveket a szarvasi járás területéről Szarvason 1948. szeptember 9-én és 10-én pótszemlére állítsák elő. Amennyiben az új rendszámtáblával még el nem látott gépjármű a pótszemlén nem állíthatna elő, úgy a gépjármű 1948. november 1 után a közúti forgalomban nem vehet részt. Gyula, 1948. augusztus 28. Barát István sk. rendőrszázados.

Zongoratanítást vállolok

szeptember 1-től lakásomon
dr. Gergelyffy Gézané
okl. zenetanár
Holéczy-ház. Jelentkezés d. u. 3—5-ig.

— Záróünnepélyek. Ma este tartja a szentandrási MDP szervezte szemináriumi záróünnepélyét. Ugyancsak záró ünnepélyét tartja a MDP szarvasi szervezete értelmiségi szemináriuma is hétfőn este 7 órai kezdettel az 1 számú alapszervezetében (volt SzDP székház).

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, ismerősök valamint szarvasi és bekésszentandrási kartársnők, akik szeretett jó édesanyánk ill. nagymamánk

özv. BEHÁN MIHÁLYNÉ

szül. Liska Anna szülészne

végítzességén megjelentek, vagy koszorút küldtek és ezzel mérhatalan nagy fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják megőrt szívünk halás köszönetét.

Szarvas, 1948 augusztus hó.

A gyászoló család.

— Tanfolyam. Dr. Faragó Mór f. évi okt. hó 1-én orosz nyelvű tanfolyamot indít. Jelentkezni lehet II. ker. Dózsa-utca 78 hsz. alatt.

— Közgyűlés. Vasárnap tartotta a Szarvasi Hitelszövetkezet évi közgyűlését. Az ügyvezető igazgató felolvasta a lelépő igazgatóság jelentését. Utána megválasztották az új igazgatóságot: Elnök: Litauszki András, helyettes elnök: Tolnai Antal, igazgatósági tagok: Csicsely Mihály, Demeter János, Korbely Mihály, Rétfalvi György, Skorka Mihály, Sulyán János és Szabovik István. Afelügyelőbizottság tagjai: dr. Csongrádi János, Kollár Mihály, Kepeny György, Medvegy Mihály, Pimiller János és Sztruhár János.

Figyelem!

Most szerezz be
ősi és iskolai szükségletét
Csipainál

Háti iskolai táská	9 90
" " vászonból	19 20
" " lakkvaszon	29 90
Prima gummiaktatás	47 50
Óvodatáska	4 50
Női selyemharisnya l. b.	14 90
Végig bordás harisnya	8 —
Férfi ujjatlan pullover	21 70
" ujjas	33 30
Fiú- és leányka pullover	25 —-tól
Női reklámnadrág	8 50
Prima gummi-pertli	—,90
Gyermek zsebkendő	2 20
Női " "	2 60
Férfi " "	3 —
Gyermek mackóruha	64 20-tól

Magyar és külföldi
prima tornacipők és gummicizmák
nagy választékban

Csipainál

— Méhészek figyelem. Kedvezményes áru cukrot lehet igényei az inséges méhcsaládok részére. Összeírás Belezny Béla dohánnyárudájában. Az összeírás sürgős!

SPORT

Mielőtt még az első bajnoki mérkőzésről szó esnék, emlékezzünk meg a férfi-kézilabdacsapat ez évi fegyvertényeiről. Febr. 2-án a Csepeli Sportcsarnokban megrendezett Országos Vidéki Terem-kézilabda bajnokságot nyert Szarvas. Tavasszal megnyerte az 1947/48. évi Szarvas és Vidéke Kerület bajnokságot. Aug. 15-én a csabai Előre legyőzésével pedig az Országos Vidéki Bajnokságot, mellyel a csapat feltette eddigi szerepelésére a koronát. Ilyen előzmények után érkezett el az első NB. II-es mérkőzés napja, ahol egy év alatt három bajnoksággal a tarsolyában indul a Vasas.

Sz. Vasas—Budapesti Rába 9:3

NB. II-es férfi-kézilabdamerkőzés.

Szezonnyitó férfi-kézilabda mérkőzésen kézilabdázóink bemutatott tudásukat és a nagy nevű Bpesti Rábát lehangolták. A szarvasi fiúk olyan magas színvonalú kézilabdajátékot mutattak, hogy felemülje az NB. III-as football mérkőzéseket is. Kiemelni a csapatból nem tudunk senkit sem, mert minden játékos szívet küzdött a győzelemért. Csak így tovább!! s bízzunk abban, hogy városunk sportszerető közönsége nem lesz háttal a kézilabdázóink iránt. Góldobók: Kugyela 5, Janurik 2, Lustyik és Laurenczi.

Szarvasi Vasas—Pamuttextil 2:1

NB. II-es női kézilabda mérkőzés.

Lányaink is kitettek magukért, ha bár kissé durván játszottak, de ez a női erény, ha valaki küzd valamért, az durva is tud lenni. Sajnáljuk, hogy a nagy klasszisú Agi kapust jóindoból nem engedje védeni, pedig a Vasas női-kézilabdázóinak nagy szüksége van rá. Kérjük a Gyurkát, hogy legyen jobb belátással és engedje védeni Agit

Csabai Agyagipar—Vasas 4:1 (1:1)

NB. III. bajnoki. Vezette: Horváth.

A három tartalékkal kiálló szarvasiak nem bírták megállítani a nem jobb, de szívet-lelékkel küzdő csabaiakat. Mielőtt lélekkelül játszottak. A szarvasiak gólját Barátki lötte. A csapatból talán egyedül Gutyant lehet kiemelni, akinek, ha nem is ment a játék úgy, de szívet-lelékkel küzdött. A többiek egy fáradt csapat benyomását keltették. A legfőbb hibát ott látjuk, hogy játékosaink nem tartják be edzőjük utasításait. Horváth bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Gádorosi ifi—Vasas ifi 4:0 (1:0)

Gádoros. Ifi bajnoki. Vezette: Kovács.

A szarvasi csapat óvás alatt játszotta le mérkőzését, tekintve azt, hogy az ellenfél csapatában egyetlenegy ifjúsági játékos sem szerepelt. Ezek szerint a szarvasi ifi két pontja nem lehet vitás.

A Szarvasra kisorsolt Medgyesbodzás-szarvasi Vasas I. „B” mérkőzésre a vendégcsapat nem jelent meg. Valószínű, hogy ez a mérkőzés szeptember 8-án kerül lejárásra.

Vasárnap

d. u. fél 5 órai kezdettel NB. III. as bajnoki labdarúgó mérkőzés lesz Szarvason a

Békéscsabai MÁV—Szarvasi Vasas csapatai között. A nagymérkőzés előtt fél 3 órai kezdettel ifi bajnoki mérkőzés lesz

Kondorosi PSE—Szarvasi Vasas ifjúsági csapatai között.

Az I. „B” csapatunk Gerendásra rándul át szintén bajnoki mérkőzésre. Reméljük, hogy utánpótlásunk első bajnoki mérkőzésén megállja helyét.

Felhívás a nézőközönséghez!

Ismételn felhívjuk Szarvas sporttársadalom figyelmét arra, hogy fokozottabban mértékben fejelemze magát, mert a mostani állapotok, amelyek egy-egy mérkőzés alkalmával történnek (közben és utána) szinte tarthatatlanok. Legelső sorban Szarvas sportjának hírnevéről is van szó, mely a multban megyei viszonylatban is sportszerűség szempontjából mindig az elsők között volt. Másodsorban az Egyesület nem hajlandó, de nem is bírja azt, hogy egy-egy renitens alak miatt most már máodik esetben 100-100 forint bírságot fizessen. Aki zavarja a mérkőzés menetét, avagy a bírót sértetgetni próbálja, rendőrileg aonnal el lesz távolítva a pályáról és az Egyesület vezetősége azonnal megteszi a feljelentést ellene az illetékes hatóságánál.

FILMSZÍNHÁZAK

Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8 kor

MŰSORA: Vasár- és ünnepnapokon 2, 4, 6 és este 8 órákor

Barátság - Mozdó

Telefon szám 33

Szept. 4-én szombaton, 5-én vasárnap és 6-án hétfőn kerül bemutatásra

Egy életen át

című film. Egy vidéki tanítónő hősie küzdelme a tudatlanság ellen.

Kiegészítő: Uj magyar híradó.

Szept. 8-án szerdán és 9-én csütörtökön a francia filmgyártás legnagyobb remeke

Marseillaise

Hogyan született meg a franciák himnusza

Kiegészítő: Világhíradó.

J Ö N I Figyelem! J Ö N I

A legszebb francia szerelmi dráma, címe:

Szinésznő szerelme San Angeló

Felhívás

A mezőgazdasági ingatlanok használatára vonatkozó 9000—1948. Korm. sz. rendelet alapján az előhasználati jog gyakorolhatása érdekében felhívja az előjáróság a mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlanok bérbeadóit, illetve bérlőit, hogy a rendelet szerinti bejelentési kötelezettségeiknek 8 napon belül a községközháza 46 sz. (kataszteri) irodájában feltétlenül tegyenek eleget. A jelentkezés alkalmával az adóvevők feltétlenül behozandók.

Bejelentésre kötelezettek mindazok akik mezőgazdasági termeléssel élethivatászerűen foglalkoznak s az általuk bérelt terület a 25 katasztrális holdat meghaladja, vagy ha az általuk művelt saját és használati ingatlanok területe együttesen a 40 kat. holdat meghaladja.

Bejelentésre kötelezettek továbbá azok is, kiknek a mezőgazdasági termelés nem élethivatásuk amennyiben az általuk használati terület a saját tulajdonban lévő ingatlanal együtt az 5 kat. holdat meghaladja. A bejelentést abban az esetben is meg kell tenni, ha a jogügyletet a vármegyei közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, vagy a földművelésügyi miniszter korábban már jóváhagyta, vagy ha a most említett hatóságok előtt a jóváhagyás iránt az eljárás már folyamatban van. Az 1947/48. gazdasági évben használatba vett területeket, ha egyébként bejelentési kötelezettség alá esnének akkor is be kell jelenteni, ha a bérelti jogviszony a rendelet hatálybalépése előtt megszűnt.

A bejelentést írásban, vagy szóban kell megtenni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a használati bejelentés és használati nevét, foglalkozását, állandó lakhelyét, a saját és ve-

TURUL - MOZGÓ

Szept. 4-én szombaton, 5-én vasárnap és 6-án hétfőn kerül műsorra korunk egyik legmeghatóbb és legnagyobb drámai filmje, a Szovjet filmgyártás remeke, címe:

Két út

Győzedelmes játék a halállal. Főszerepben a Szovjet film-művészek legjobbjai.

Kiegészítő: Uj magyar híradó.

Szept. 8-án szerdán és 9-én csütörtökön nagyszerű szép magyar film, címe:

Egy szív megáll

Főszereplők: Karádi Katalin és Jávör Pál.

Kiegészítő: 2-es számú orosz híradó.

J Ö N I Figyelem! J Ö N I

Legújabb amerikai szines COWBOY film

San Angeló

lük közös háztartásban élők tulajdonában lévő ingatlanok kiterjedését, művelési ágát, a használati tárgyat képező ingatlanok megjelölését, területét, művelési ágát és kataszteri tiszta jövedelmét, a használati jogügylet kezdő és lejárati időpontját, végül a kikötött használati összeget. A bejelentés a bérelti szerződés is beadandó.

A bejelentést úgy a használati bejelentés, mint a használati megnevezés kötelesek s a bejelentés elmulasztásáért együttesen felelősek.

A bejelentés határidőre való meg nem tétele illetve a valóságnak meg nem felelő adatok közlése vétség s 1 évig terjedhető fogházzal büntetendő.

BÚTORT jó minőségűt

olcsó áron

vásároljon

részletfizetés mellett

TÖMÖRKÉNYI TIBOR

BÚTORKERESKEDŐNÉL

volt Perczel cukrászdával szemben.

A Gyors- és Gépíróiskolában

az új tanév

szept. 6-án kezdődik.

Iratkozás minden kedden és pénteken delelőtt 10—12 óráig.

Szarvas székhelyel de az egész szarvasi

járásra terjedő körrel

biztosítási körzet képviselőtetet

kívánunk létesíteni.

Mindazok, akik e körzetképviselet átvétele iránt érdeklődnek, ajánlatukat juttassák el hozzánk. Tekintetbe jöhetnek szakmai gyakorlattal bírók, de kezdők is, kiknek nagy ismerettségük és összekötőtevéseik vannak.

Javadalmazás fix és jutalék.

Ajánlatokat kérjük

Keleuturópai Általános Biztosító R. T.

vezérigényköszegéhez, Békéscsaba

Szabad-ság tér 2 sz. eljuttatni.

Donner Árpád

fakereskedőnél

állandó raktár

tűzifában

és szénben

Előjegyzéseket is elfogad és közvetlen

vasútól házhoz is szállít.

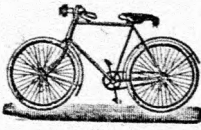
Márkás férfi és női kerékpárok nagy választékban a legolcsóbb árban

„SZIKRÁNÁL”

Legújabb „CSEPEL” 100-as motor-

kerékpár és „CSEPEL” kerékpár rész-

letfizetésre kapható.

„KAKAS” fészekben

állandóan frissen csapolt

világos és barna SÖR

hideg és meleg ételek kaphatók

APRÓHIRDETÉSEK

Kardos dűlőben 6 hold föld a város közepében 22 hold tanyával eladó. Érdeklődni IV. ker. 211. 173

Eladó II. Dozsa (Vasút) utca 87 számú ház. Érdeklődni lehet Nobiknál II. 216. 174

12 hold föld a várostól 2 kilométerre közvetlen a kövesút mellett eladó. Kiss szabó Szentesi-út. 196

Eladó 2876 négyszögöl szántóföld a Nadas dűlőben. Érdeklődni Krnák Jánosnál I. ker. 220. 200

özv. Lestyan Mihályénak 9 kat. hold földje eladó II. külker. 331/4. 206

I. 453 sz. ház elköltözés végett eladó 210

Generált Ford másféltonnás teherautó és 1 drb 125-ös Csepel motorkerékpár eladó. Érdeklődni Békésszentandrás Tóth István asztalosnál 222

2 nagy bocond méh család eladó. Cím a Malmos-nyomdában.

Méhszaladók, kaptárak, viasz, jó gyalupad, harmónium, zongora és 8 kishold föld a Berényi- és Endrődi út szögletében eladó Patonai tantónál. 233

Orlon rádiót

Barecznál

vegyen

6—9 havi részlet

14 kat. hold felesművelésre kiadó. Eladó búzaszalma, törek-péva, tengeriszár és egy tanyai épület lebontásra. Érdeklődni kizárólag Kuna Jánosnéál III. ker. 291. 234

Modern kárpitozott bútorok, ágymatracok, rekamér, paplanok, díszpárnák montirozását vállalom Szabó kárpitos-mester. Betlehem, Zöldpázsit utca. 235

Kevesett használt Singer varrógép eladó Lengyel szőlőben. 236

200 drb nádkéve eladó VII. külker. 107 t. szám alatt. 237

Eladó a Nyúlzugban a Demeter-féle gyümölcsös 622 □-öles. Érdeklődni lehet Megyeri Trojánál II. ker. Vasút utca 128. 238

1 drb 7 hónapos bergsri kan eladó III. ker. 380 szám alatt. 241

Nagy József kocsmáros IV. ker. 339 sz. háza eladó. 242

Eladó 3 PH benzin-motor 1200 fordulatos. Érdeklődni IV. ker. Jókai u. 20. 243

IV. 240 sz. ház eladó. Érdeklődni Holmik Istvánánál Kondoros. 244

Féderes nagyatádi-kocsi eladó. Cím a kiadóban. 245

14 méteres épület lebontásra eladó. Érdeklődni Árvaház mellett 162 sz. 246

100 cm³ zetka, 3 sebességes, berugós, prima állapotban lévő motorkerékpár eladó. Csabacsúd B. 222. 247

Az Endrődi Kereskedelmi R. T.-nak Nagylapson az állomás és kövesút mellett lévő 8 helyiséggel (üzlethehelyiség és raktár) bíró épülete eladó. Ertekezni lehet a Központi irodánál, Endrőd, apponyi-út 15. 248

Garay Jánosnéak II. ker. 154 számú háza eladó. Érdeklődni ugyanott (Villanytelep) 249

III. ker. 133 számú ház eladó. Érdeklődni III. ker. 53. 194

II. ker. 382 számú új ház eladó. 250

III. ker. 221 számú ház eladó. Érdeklődni II. ker. 150 szám alatt. 251

Szarvasi Ujság

A járás dolgozóinak hetilapja.

Szerkeszti:

C SEREI PÁL

Felölös szerkesztő és kiadó:

KOLLÁR MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szarvas, III. Szabad-ság-út 115/2. Telefonszám: 8.

Nyomatott Malmos Károlyné könyvnyom-

dájában Szarvason.